

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2024-03-19 Dnr 2024/00299-3

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställande av harmoniserade krav på den inre marknaden vad gäller transparens kring intresserepresentation för tredjeländers räkning och ändring av direktiv 2019/1937

(Ert dnr: Ju2024/00186)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Europeiska kommissionens förslag till direktiv handlar om harmoniserade krav på transparens och bättre insyn när det gäller lobbyverksamhet och andra former av påtryckningar som genomförs av aktörer med koppling till tredjeländers regeringar. Förslaget innebär bl.a. att den som bedriver intresserepresentation för tredjeländers räkning ska registreras och att viss information om själva verksamheten ska göras offentlig.

Kommerskollegium ser, på ett övergripande plan, positivt på åtgärder som förbättrar insynen och höjer ambitionsnivån när det gäller information om olika former av lobbying där påtryckningar på beslutsfattare görs av bl.a. företag, föreningar och intresseorganisationer. Detta gäller förstås även när uppdragsgivaren kommer från tredje land.

Även om vi i grunden ser fördelar med direktivförslaget, ytterst för att i någon mening stärka legitimiteten för det demokratiska styrelseskicket, så delar vi också Justitiedepartementets uppfattning att den föreslagna EU-regleringen skulle kunna påverka den svenska fria åsiktsbildningen. Inte minst mot den bakgrunden behöver regleringen tillgodose högt ställda krav på både ändamålsenlighet och proportionalitet samt säkerställa att grundläggande rättigheter och friheter såsom yttrandefrihet och föreningsfrihet skyddas på ett tillfredsställande sätt.

Kommerskollegium delar således den uppfattning av förslaget och den fortsatta processen som Justitiedepartementet gett uttryck för,¹ dvs. att förslaget på nuvarande stadium har både för- och nackdelar där vissa aspekter behöver analyseras vidare i syfte att nödvändiga intresseavvägningar av motstående intressen blir tillräckligt belysta och genomarbetade.

Avslutningsvis, som nationell samordnare av IMI-systemet, anser Kommerskollegium i linje med EU-kommissionens förslag att IMI är det lämpliga systemet för informationsutbytet i enlighet med det föreslagna direktivet.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Agnès Courades Allebeck i närvaro av utredarna Moa Näsström och Ralph Eliasson, föredragande.

Agnès Courades Allebeck

Ralph Eliasson

¹ Den preliminära svenska positionen framgår av Justitiedepartementets faktapromemoria (2023/24: FPM36 – avsnitt 2.1).